

Sygn. akt IV CZ 129/12

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa H. G.

przeciwko A. G.- Z. i A. J.

o zapłatę i ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 grudnia 2012 r.,

zażalenia pozwanej A. G. – Z.

na postanowienie o kosztach procesu zawarte w punkcie czwartym wyroku

Sądu Apelacyjnego

z dnia 18 kwietnia 2012 r.,

oddala zażalenie

Uzasadnienie

W sprawie z powództwa H. G. przeciwko A. J. i A. G. – Z. o odszkodowanie w kwocie 94.400 zł, zadośćuczynienie w kwocie 50.000 zł i o ustalenie, Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 14 marca 2011 r. zasądził od A. J. na rzecz powódki tytułem zadośćuczynienia kwotę 50 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 marca 2011 r. do dnia zapłaty, ustalił, że pozwany ten ponosić będzie odpowiedzialność w przyszłości za skutki zdarzenia z dnia 15 stycznia 2004 r. i oddalił powództwo w pozostałej części. Oddalenie powództwa obejmowało przeto dalej idące żądanie skierowane przeciwko A. J. i w całości żądanie skierowane przeciwko A. G.- Z. Apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożył pozwany A. J. zaskarżając wyrok w całości. W wyniku jej rozpoznania, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 31 marca 2011 r. uwzględnił częściowo tę apelację przez zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie dotyczącym ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość, natomiast w części w jakiej apelacja dotyczyła oddalenia powództwa skierowanego przeciwko współpozwanym A. G.-Z., apelację tę, jako niedopuszczalną, odrzucił oraz oddalił wniosek tej pozwanej o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Postanowienie oddalające wniosek o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego zaskarżyła zażaleniem A. G.- Z. Zarzucając naruszenie art. 99 i art. 103 k.p.c. domagała się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy w tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, że pozwany nie jest legitymowany do zaskarżenia orzeczenia przeciwko współuczestnikowi występującemu po tej samej stronie, a jego apelacja na niekorzyść współpozwanego jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu (por. m.in. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 22 kwietnia 1991 r., III CZP 34/91, OSNC 1992 nr 2 poz. 24 oraz z dnia 14 listopada 1991 r., III CZP 112/91, OSP 1992 nr 7-8, poz. 169; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 września 1967 r., I PR 245/67,

OSNCP 1968 nr 4, poz. 70; z dnia 24 czerwca 1998 r., I PKN 169/98, OSNAPIUS 1999 nr 13, poz. 423; z dnia 1 kwietnia 2003 r., II CKN 1413/00).

Pozwana, w związku z apelacją pozwanego zajęła stanowisko procesowe działając przez pełnomocnika będącego radcą prawnym. Powstaje przeto zagadnienie, czy stan taki uzasadnia zasądzenie od wnoszącego niedopuszczalną apelację współpozwanego na jej rzecz poniesionych przez nią, a wywołanych tą czynnością, kosztów procesu, a jeśli tak, to na jakiej podstawie prawnej. W literaturze przedmiotu dość zgodnie dopuszcza się rozstrzygnięcie o zwrocie kosztów procesu pomiędzy podmiotami występującymi w charakterze współuczestników po tej samej stronie procesowej na podstawie art. 103 k.p.c., natomiast Sąd Najwyższy, jak dotychczas, zajmował odmienne stanowisko. W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 16 października 1965 r. I PZ 26/65 (Nowe Prawo nr 5/1966 r.) wyrażono pogląd, że również art. 103 k.p.c., który stanowi, że niezależnie od wyniku sprawy sąd może włożyć na stronę lub interwenienta obowiązek zwrotu kosztów, wywołanych ich niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem, ma zastosowanie tylko w sytuacji, gdy chodzi o koszty procesu należne stronie przeciwnej. W sprawie niniejszej mamy do czynienia nie tylko z żądaniem zwrotu kosztów po tej samej stronie procesowej, ale nadto z żądaniem zgłoszonym przez stronę, która na skutek uprawomocnienia się w stosunku do niej wyroku, utraciła procesowy status strony. Wyrok bowiem w stosunku do A. G.-Z. stał się prawomocny wobec braku zaskarżenia go przez powódkę, w części oddalającej powództwo skierowane przeciwko tej pozwanej.

Podzielić należy, co do zasady, pogląd wyrażony w uzasadnieniu zażalenia, że niezależnie od formalnej oceny apelacji skierowanej przeciwko współpozwanemu jako niedopuszczalnej, współpozwany taki staje się stroną postępowania odwoławczego. Tak rozumiany status strony a nadto okoliczności sprawy, w tym w szczególności treść apelacji, mogą rodzić przekonanie o potrzebie podjęcia obrony, w tym skorzystanie z pomocy profesjonalnego pełnomocnika, co wiąże się z powstaniem kosztów. Podstawy prawnej zasądzenia takich kosztów można upatrywać w treści art. 103 k.p.c., który to przepis uniezależnia orzekanie o kosztach od wyniku sprawy, ale wiąże rozstrzygnięcie

w tym przedmiocie z niesumiennym lub niewłaściwym postępowaniem m.in. strony, niekoniecznie przeciwnej.

Nie wykluczając przeto możliwości orzekania na podstawie art. 103 k.p.c. o zwrocie kosztów procesu między podmiotami występującymi po tej samej stronie procesowej, stwierdzić należy, że w okolicznościach sprawy niniejszej nie było ku temu dostatecznych podstaw. Jakkolwiek w apelacji pozwanego A. J. zostało wskazane, że wyrok został zaskarżony w całości, to jednak nie można pominąć, że wniosek apelacji zawężał podmiotowe granice orzekania przez sąd odwoławczy tylko do orzeczenia na korzyść pozwanego, a już na pewno nie na niekorzyść współpozwannej. Również w uzasadnieniu apelacji brak było jakichkolwiek sformułowań świadczących o zamiarze działania na niekorzyść współpozwannej. Stąd też zarzut naruszenia art. 103 k.p.c., w związku z art. 99 k.p.c., okazał się chybiony.

Z przedstawionych przeto przyczyn zażalenie podlegało oddaleniu, co mając na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.